

Handläggare: Håkan Serdén
Telefon: 08 - 508 01 114

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Yttrande över revisorernas årsrapport för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd 2009

Remiss från stadsrevisionen, Revisorsgrupp 3

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Verner Stadthagen
st f stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Revisorerna har avslutat granskningen av Rinkeby-Kista stadsdelsnämnds verksamhet för år 2009. Revisorerna tillstyrker att nämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet. Revisorerna anför att nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredställande. Styrning, uppföljning och kontroll anses dock inte helt tillräcklig. Den interna kontrollen är tillräcklig samt bokslut och räkenskaper rättvisande och följer gällande regler och god redovisningssed. I sin årsrapport pekar revisorerna på några punkter som kan förbättras. Förvaltningen väljer att i sitt svar enbart kommentera den kritik som gäller förbättringsområdena.

Bilagor:

1. Revisionsberättelse för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd 2009
2. Stadsrevisionens årsrapport 2009

Ärendet

Revisorerna har avslutat sin granskning av Rinkeby-Kista stadsdelsnämnds verksamhet under år 2009. I bilagor till detta ärende redovisas dels den revisionsberättelse som har överlämnats till kommunfullmäktige, dels stadsrevisionens årsrapport för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Revisorerna har överlämnat och återopat denna årsrapport och emotser ett yttrande över rapporten från nämnden senast den 30 juni 2010.

Den årliga revisionen har omfattat granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska resultat
- Nämndens verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning och uppföljning under året
- Nämndens interna kontroll
- Nämndens bokslut och räkenskaper

Revisorerna anför att det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är tillfredställande. Styrning, uppföljning och kontroll anses dock inte helt tillräcklig. Den interna kontrollen är tillräcklig samt bokslut och räkenskaper rättvisande och följer gällande regler och god redovisningssed. Revisorerna tillstyrker att Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet. Nämndens egen redovisning av verksamheten under år 2009 finns i ärendet Årsredovisning med bokslut för år 2009 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd (dnr 2.1.-052-2010), vilket behandlades av nämnden den 11 februari 2010.

I revisorernas årsrapport framförs i allt väsentligt positiva kommentarer. Inom några få områden pekar revisorerna på att förbättringar bör ske, vilka kommenteras i det följande.

Nämndens ekonomiska resultat

Revisorerna noterar att nämnden efter resultatdispositioner och återredovisning av ej förbrukat stimulansbidrag redovisar ett överskott om 4,3 mnkr. Större nettounderskott redovisas inom verksamhetsområdena äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt socialpsykiatri. Större nettoöverskott redovisas inom förskolan, nämnd- och förvaltningsadministration samt ekonomiskt bistånd. Revisorerna anser att de medel från Järvalyftet för feriearbeten som reserverats för att täcka underskottet inom äldreomsorgen, då nämnden redan planerat en satsning på feriearbeten inom ordinarie budget, borde använts för sitt avsedda syfte. Förvaltningen å sin sida anser att så har skett genom att medel som Järvalyftet tillskjutit frigjort de medel som disponerats för underskottstäckning inom äldreomsorgen.

Nämndens verksamhetsmässiga resultat

Revisorerna anför att nämnden i huvudsak har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Nämnden har haft sammanlagt 117 olika mål/indikatorer att uppfyl-

la, varav 36 är nämndens egna. Nio av indikatorerna har nämnden inte uppfyllt helt. Förvaltningens kommentarer anges nedan.

Tre av de nämnda nio indikatorer kan sorteras under målet ”Jobb istället för bi- drag”; andelen personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen (utfall 8,3 % - KF:s mål 3,5 %/SDN:s mål 8,5 %), andel personer som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd (utfall 69,7 % - KF:s mål 62 %/SDN:s mål 67 %), andelen barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd (utfall 15,6 % - KF:s mål 6,0 %/SDN:s mål 15 %). Förvaltningen kan konstatera att KF:s mål för nämnda indikatorer sannolikt är väl avvägda för staden i sin helhet, men mindre väl för stadsdelsområdet Rinkeby-Kista med dess speciella befolkningssammansättning, bl.a. med en stor andel flyktinginvandrare från krishärdar i andra världsdelar. Förvaltningen fortsätter dock under år 2010 med sin strävan att uppnå de av fullmäktige angivna målen. Förvaltningen noterar att revisorerna observerat att nämndens eget årsmål för andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen uppnåtts.

Fem av de ovan nio uppräknade indikatorerna berör strävan att öka kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter.

Förvaltningen delar revisorernas uppfattning att andelen brukare med genomförandeplaner inom såväl socialpsykiatri (utfall 80 % - KF:s mål 100 %/SDN:s mål 100 %) som äldreomsorgen (utfall 48 % - SDN:s mål 70 %) bör öka väsentligt. Detta gäller även andelen brukare inom äldreomsorgen med genomförandeplaner med sociala aktiviteter (utfall 46 % - SDN:s mål 100 %). Förvaltningens chefer inom berörda enheter har getts i uppdrag att prioritera insatser som syftar till att nämnda mål helt uppfylls.

Målet för indikatorn andel utredningar där kunskapsbaserade metoder för utredning av vuxna med missbruksproblematik (Addiction Severity Index = ASI) används har inte uppnåtts (utfall 45,5 % - KF:s mål 75 %/SDN:s mål 75 %). Anledningen till detta utfall är följande. Av de totalt 135 nya utredningar som aktualiserades inom förvaltningen under år 2009 har det enbart varit möjligt/lämpligt att göra en ny s.k. ASI-utredning i 56 av dem. Resterande utgörs av körkortsyttanden (30 st) där den strukturerade utredningsmetoden inte ska användas eller av personer som redan tidigare genomgått en ASI-utredning varvid ny s.k. grundutredning inte ska göras. Vidare finns ett bortfall där det inte har varit lämpligt att genomföra en ASI-utredning, exempelvis då personen är inne i ett aktivt missbruk eller inte kan/bör genomgå en sådan utredning av psykiska skäl. Eftersom indikatorn inte gör skillnad på de ovan nämnda olika typerna av utredningar, anser förvaltningen att indikatorn behöver utvecklas om den på ett korrekt sätt ska spegla verkligheten.

Målet för indikatorn andel barn i öppenvård (utfall 55 % - KF:s mål 70 %/SDN:s mål 60 %) har inte uppnåtts. Revisorerna har själva i sin revision av öppenvården 2009 angett (april 2010) att denna indikator inte ger information om relationen

mellan öppenvård och institutionsvård och huruvida den senare minskar, vilket är syftet med indikatorn. Institutionsvården kan i själva verket öka eftersom det är den procentuella andelen öppenvård av total vård som mäts. En tänkbar orsak till att målet inte uppnås kan vara, att antalet ensamkommande flyktingbarn ökade i hela staden 2009. Inom förvaltningen har det under året skett nya placeringar i familjehem för 19 ensamkommande barn och placeringar i jourhem för 36 ensamkommande barn. Placeringar i dygnet-runt-vård kan öka under enstaka år utan att trenden med ökad öppenvård bryts mer än tillfälligt.

Målet ”Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare” mäts genom sjukfrånvaron. Revisorerna bedömer att nämnden uppfyller målet endast delvis (utfall 8,6 % - KF:s mål 6,5 %/SDN:s mål 7,0 %). Under 2009 genomförde förvaltningen ett projekt som syftade till att sänka långtidsfrånvaron. Inom projektet lyckades man lösa 27% av de medarbetare man från start arbetade med. Under år 2009 sjönk sjukfrånvaron med 0,6 – procentenheter från 9,2 till 8,6%. Under 2010 görs förstärkta personella insatser i syfte att sänka såväl sänka korttids- som långtidsfrånvaron. En rad åtgärder genomförs: förstärkt uppföljning i form av återkommande rehabiliteringsmöten och arbetsförmågebedömningar, utbildning av chefer, fler till företagshälsovården samt tydliga rutinbeskrivningar. Förvaltningen avser även att i samarbete med stadsledningskontorets personalstrategiska avdelning och andra stadsdelsförvaltningar söka externa resurser (ESF-rådet) för att ytterligare kunna vidga insatserna i syfte att snarast möjligt kunna nå det av fullmäktige angivna målet.

Beträffande de noteringar revisorerna redovisar för ”Det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19-åringar (Rapport nr 11, november 2009)” samt ”Jobbtorg i Stockholm (Rapport nr 4, februari 2010)” hänvisar förvaltningen till de yttranden Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd avgett i särskild ordning (SDN 2010-02-11 respektive 2010-04-22).

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

För indikatorn ej verkställda beslut kan följande konstateras. Revisorerna konstaterar att fyra beslut enligt socialtjänstlagen om kontaktperson/kontaktfamilj inte verkställts inom tre månader. 148 barn och ungdomar har under år 2009 haft bistånd i form av kontaktperson. I vissa fall kan det vara svårt att inom tre månader rekrytera kontaktfamiljer/-personer som motsvarar vårdnadshavarens önskemål eller den unges ofta komplexa behov. Detta gällde två av besluten. I de övriga två besluten verkställdes de tolv dagar respektive fyra veckor för sent.

Nämndens styrning och uppföljning under året

Revisorerna anför att nämnden inte tydligt nog redovisar interna köp av verksamhet mellan verksamhetsområdena omsorg om personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. Nämnden har bokfört och redovisat interna mellanhavanden enligt stadens centrala krav. För att tydliggöra de interna mellanhavandena kom-

mer nämnden under år 2010 att specificera dessa till kommunstyrelsen i tertialredovisning och årsredovisning.

Revisorerna anser att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter på total nivå har varit god under året. Däremot har prognossäkerheten för vissa verksamheter varit bristfällig. Det gäller främst äldreomsorgen. Prognosen för beställarenheten inom äldreomsorgen var bristfällig fram till och med sommaren 2009 men blev därefter stabil. Försämringar inom äldreomsorgen efter tertialrapport 2 berodde på fördyringar i samband med upphandlat äldreboende och att nämnden fick en lägre ersättning än beräknat för tomställda servicehuslägenheter.

Beträffande de noteringar revisorerna redovisar för ”Rutiner för uppföljning av budget inom hemtjänsten” samt ”Öppenvårdsinsatser för barn och unga – styrning, uppföljning och kontroll (Rapport nr 3, 2010)” hänvisar förvaltningen till de yttrandena Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd avgett i särskild ordning (SDN 2009-12-17 respektive 2010-04-22).

Intern kontroll

Revisorerna framhåller att kontrollerna av inkomsterna i handläggningen av barnomsorgsavgifter måste förbättras. Vidare anför revisorerna att den interna kontrollen av dessa rutiner behöver komma igång. I nämndens interna kontrollplan för år 2010 har ”Kontroll av förskoleavgift” upptagits som första punkt, eftersom nämnden bedömt att risken är stor att uppgifter om förälders inkomst inte stämmer med aktuell inkomst, vilket kan medföra intäktsförluster för staden.

Vidare anför revisorerna, som en slutsats av en granskning inom flera stadsdelsnämnder av rutinerna vid handläggning av kommunalt vårdnadsbidrag, att nämnderna behöver utveckla bättre kontroller av föräldrars eventuella ersättningar från de övriga sociala försäkringssystemen. Revisorerna omnämner därvid F-kassan, A-kassorna samt introduktionsersättning inom kommunens flyktingverksamhet. Förvaltningen anser att de egna interna rutinerna för kontroll av utbetalt ekonomiskt bistånd och flyktingersättning är tillräckliga. Likaså anser förvaltningen att rutinen för kontroll hos F-kassan av såväl uttagen föräldrapenning som övriga ersättningar från F-kassan är tillräcklig. Däremot ser förvaltningen liksom revisorerna behov av att förbättra kontrollrutinerna när det gäller ersättningar från de olika A-kassorna. Problemet torde vara likartat inom samtliga stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen ser under år 2010 över sina handläggningsrutiner i detta avseende. Förvaltningen får i detta sammanhang nämna att den till stadsledningskontoret framfört att den för staden gemensamma ansökningsblankett, som används vid ansökan om kommunalt vårdnadsbidrag, behöver ses över bl.a. i de avseenden som här nämns.